

Norsk studentorganisasjon

Lakkegata 3 / 0187 Oslo

T: 22 04 49 70

F: 22 04 49 89

E: nso@student.no

W: www.student.no

NSOs politiske prioriteringer til Stortingsvalget 2013

*"Utdanning koster,
uvitenhet koster mer."*

NSOs politiske prioriteringer til Stortingsvalget 2013

Vedtatt av NSOs Landsstyre 2 - 2011/2012

For NSO er det helt avgjørende for samfunnsutviklingen at Norge har en økende kunnskapsutvikling og økt kompetanse i samfunnet. En satsing på utdanning og forskning er avgjørende for at dette skal lykkes. Universiteter og høyskoler er ikke den eneste måten mennesker kan tilegne seg kunnskap, det er den mest hensiktsmessige organiseringen for at mange skal kunne gjøre det. For at så mange som mulig skal kunne ta del i et kunnskapsbasert samfunns- nærings- og åndsliv må det satses på tiltak som muliggjør bredde i deltakelse og høyre kvalitet på utdanning og forskning. Rammevilkårene for studenter er i så måte avgjørende for å oppnå NSOs ambisjoner for sektoren. NSO har noen overordnede prinsipper som skal være styrende for høyere utdanning:

- **Gratisprinsippet**

Gratisprinsippet er, og skal fortsette å være, en grunnstein i den norske velferdsstaten. God høyere utdanning som er tilgjengelig for alle, er et offentlig gode som samfunnet tjener på og kostnadene skal derfor ikke bæres av enkeltpersoner. NSO er mot alle former for brukerbetaling og skolepenger i norsk høyere utdanning.

- **Kvalitet i høyere utdanning og forskning**

Kvaliteten på utdanning og forskning er avgjørende for at studentene og vitenskapelig ansatte skal kunne være de bidragsyterne man ønsker i samfunnet.

- **Lik rett til utdanning**

Gratisprinsippet og gode velferdsordninger er med på å sikre like muligheter for å gjennomføre høyere utdanning for alle. I dag har den sosiale bakgrunnen mye å si for om man tar høyere utdanning, dette endres bare gjennom tiltak som bedrer rammevilkårene for det å være student og aktivt jobbe for å rekruttere fra forskjellige sosioøkonomiske grupper.

- **Heltidsstudenten**

NSOs målsettinger for høyere utdanning er ikke mulig å oppnå uten at studentene har mulighet til å være heltidsstudenter. Innsatsen fra studentene er én avgjørende faktor for å øke kvaliteten i høyere utdanning. Under de rådende forhold er det umulig å be studentene om å gjøre mer uten at rammevilkårene blir bedre og det er mulig å være heltidsstudent. Samtidig er det urimelig å forvente at studenter som skal ha studier som sin heltidsgeskjeft skal måtte jobbe deltid for å klare seg.

- **Arbeidsdeling og konsentrasjon**

Utdannings- og forskningssektoren bærer i dag preg av at for mange institusjoner gjør det samme. Stortinget må legge en langsiktig strategi for utviklingen i sektoren der det klargjøres at institusjoner må spisse seg mer og spesialisere seg i større grad på det de har fagli-

ge fortrinn i: både forskningsmessig og utdanningsmessig. Stortinget bør vurdere om man skal gjøre dyptgripende endringer i universitets- og høyskolesystemet slik det fungerer i dag.

Våre målsettinger for norsk høyere utdanning og forskning er derfor:

Utdanning:

Kunnskap koster, uvitenhet koster mer. NSO krever at det kommer en satsing på studie-kvalitet gjennom:

- en endring av den resultatbaserte utdanningskomponenten i finansieringssystemet slik at uttellingen for studiepoengsproduksjon reduseres fra 40 % til 20 %.
- å muliggjøre studentaktiv forskning, FoU-basert undervisning og varierte undervisnings- og evalueringsformer, spesielt på bachelornivå, gjennom økte bevilgninger.
- å styrke kvaliteten på praksisen i de utdanningene der dette finnes i dag.
- å øke satsningen på bedring av kapasitet på studentfasiliteter, oppussing av eksisterende bygningsmasse og nybygg.
- å opprette et nasjonalt studentombud som et ledd i kvalitetssikringen av høyere utdanning.
- å opprette en egen studiekvalitetspott gjennom Statsbudsjettet.
- å fortsette og styrke ordningen med sentre for fremragende utdanning.

Internasjonalisering:

Internasjonalisering av høyere utdanning er et gode i seg selv, men først og fremst et tiltak for faglig utvikling. Gjennom deltagelse internasjonalt kan forskere og studenter lære nye tilnærminger til faget og knytte kontakter som kan gi faglig avkasting. Det samme gjelder for internasjonalisering i Norge, der internasjonale studenter er et viktig tilskudd til kunnskapsnasjonen Norge. NSO ønsker derfor at:

- ordningen med språkstipend må bedres som et virkemiddel for å øke mobiliteten til ikke-engelskspråklige land.
- det skal gis støtte til freshman year for bachelor i utlandet.
- utdanning og forskning får et større fokus i norsk utviklingspolitikk.
- det skal opprettes et "Students at risk"-prosjekt for studenter som av politiske årsaker blir hindret i å fullføre sin utdanning.
- det skal opprettes et Samordna Opptak for internasjonale studenter for å sikre effektiv likebehandling av internasjonale studenter uten store kostnader for institusjonene.
- det skal opprettes en stipendordning som gir norske studenter incentiv til å studere i nye vekstøkonomier, hvor det i dag er svært få norske studenter.

Velferd:

Rammevilkår for studenter er som for alle andre en avgjørende faktor for om de lykkes, om de trives og om de fortsetter. En satsing på gode rammevilkår er en satsing på kvalitet.

NSO ønsker derfor:

- at studiestøtten økes til 1,5 ganger grunnbeløpet i folketrygden, utbetales over 11 måneder og at låneandelen reduseres til 40 %.

NSOs politiske prioriteringer til Stortingsvalget 2013

- at det bygges 1500 studentboliger årlig og at tilskuddet fra staten økes til minimum 50 %.
- at studiepoeng gir pensjonspoeng.
- at vilkårene for studenter med barn bedres, gjennom et nasjonalt løft for studentbarnehagene og 12 mnd studiefinansiering for studenter med barn.
- å innføre en nasjonal kollektivrabatt for studenter på 50 % som er uavhengig av alder, bosted og studiested.
- at det skal opprettes en egen definisjon av studentboliger i bygglovgivning og tilhørende forskrifter.
- studentsamskipnadene skal få direkte statlig bevilgning gjennom helseforetakene.

Forskning:

Forskning og utdanning er nært knyttet til hverandre og begge har som formål å øke kunnskap og å bidra til samfunnsutviklingen. Det er behov for en økt satsing på kunnskap også innen forskning. Samtidig krever forskningen av natur en langsiktighet som andre sektorer ikke nødvendigvis gjør. NSO ønsker derfor at:

- det bygges opp et større støtteapparat til EU-søknader.
- offentlige institusjoner i Norge ikke skal kjøpe inn tidsskrift som nekter norske forskere også å publisere i Open Access-fora.